

۷ ماه حبسی برای یک فعال محیط زیستی

هفتم فروردین ماه امسال حکم محکومیت حر منصوروی، فعال با سابقه محیط زیست در مازندران به هفت ماه حبس تعزیری ابلاغ شد؛ حکمی که علت صدور آن انتشار فیلمی کوتاه از تخریب جنگل بود که به نام جنگل الیمالات دست به دست می شد اما در نهایت مشخص شد که ارتباطی با این پروژه نداشته است. این رأی در شرایطی صادر شده که نه تنها خود پرونده طرح گردشگری الیمالات و از بین رفتن نهال های این جنگل بلاتکلیف است، بلکه تخریب جنگل با لودر هم پیگیری نشد. این رأی از سوی دادگاه کیفری دو شهرستان نور صادر شد و به گفته خود منصوروی به زودی به آن اعتراض می کند. تخریب قسمتی از جنگل های الیمالات بخش چمستان از توابع شهرستان نور از اواخر سال ۱۴۰۲ مورد توجه قرار گرفت و فروردین ماه سال گذشته هم به دلیل مراجعه نکردن به مراجع قضایی برای ارائه توضیحات لازم درباره تخریب بخشی از جنگل الیمالات بخش چمستان بازداشت شد. مشاور حقوقی وقت سازمان منابع طبیعی کشور شهریورماه ۱۴۰۳ اعلام کرده بود که دستور فسخ قرارداد طرح گردشگری الیمالات را خطاب به سرپرست اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری مازندران -ساری، صادر کرده است. بخشی از دلایل بازداشت مدیرکل منابع طبیعی مازندران در خردادماه سال گذشته هم به این پرونده مربوط بود. شهریورماه سال گذشته، بعد از نزدیک به پنج ماه توقف این پروژه، خبرهایی از تحرکاتی جدید در سایت الیمالات منتشر شد.

منصوروی جزئیات بیشتری از دلیل صدور حکم هفت ماه حبس تعزیری می گوید و توضیح می دهد: «اواسط شهریورماه بود که خبر رسید تحرکات جدیدی در سایت الیمالات در حال شکل گیری است و از طرف دیگر هم دادستان مرکز مازندران که با این پروژه مخالفت کرده بود، تغییر کرد. در این شرایط همچنان سازمان منابع طبیعی تأکید می کرد که این پروژه غیرقانونی است و مجوزهای لازم را ندارد و باعث تخریب جنگل می شود. ما هم برای حمایت از حکم توقف، همچنین حفاظت از جنگل و منابع طبیعی مطالب مرتبط با این موضع، همچنین مصاحبه های مدیران منابع طبیعی و محیط زیست را منتشر کردیم. در این میان یکی از فیلم هایی که به دست ما رسید، مربوط به فردی بود که در حال تخریب جنگل با لودر بود. صاحب لودر فیلم را در صفحه خودش گذاشته بود و برخی که فیلم را برای ما فرستادند، مدعی شدند که مربوط به جنگل الیمالات است. اما بعد از آن مشخص شد که این فیلم مربوط به الیمالات نبود. با این حال آن ویدئو مربوط به ایران و هویت راننده لودر کاملاً مشخص بود و نمی دانست که این کار غیرقانونی است. ما هرچه پیگیری کردیم پاسخی داده نشد. هم زمان این فیلم هم در میان فیلم های مربوط به الیمالات استفاده و پارتشر شد.»

او اضافه می کند که در روز ۱۱ شهریورماه، این فیلم بازناب گسترده ای داشت: «من وقتی مطمئن شدم که فیلم مربوط به منطقه نیست آن را حذف کردم. حتی اسنادی دارم که نشان می دهد به افرادی که فیلم را منتشر کرده بودند، توصیه کردم که آن را حذف کنند؛ چون مربوط به الیمالات نبود. اواخر همان شب بدون احتیاط قبلی و در حالی که فیلم را پاک کرده بودم، به مدت ۲۴ ساعت به جرم نشر اکاذیب بازداشت روز بعد باقی بماندم آزاد شدم. در این مدت سه جلسه دادگاه برگزار شد و قاضی هم به خوبی با مسئله بر خورد کرد اما حکمی که برابر صادر شد بیشتر از آن چیزی بود که تصور می کردیم و هفت ماه حبس تعزیری برایم در نظر گرفتند. گمان نمی کنم این پرونده شاکای خصوصی داشته باشد و گویا در خواست کننده دادستان شهرستان نور بوده است. به غیر از آن هم هیچ تخلف دیگری صورت نگرفته بود. روز قبل از بازداشت هم فیلم را حذف کرده بودم و به دیگران هم همین توصیه را کرده بودم. روز قبل از بازداشت فیلم را برداشتم و تا ۲۰ روز به گوشه دسترسی نداشتم و اینکه ادعا شود اصرار کردم که فیلم بماند اشتباه است و بقیه مطالب مربوط به الیمالات را هم به توصیه پلیس فتا پاک کردم.» به گفته منصوروی، این رأی بدوی است و قرار است به آن اعتراض شود: «باتوجه به اینکه توسط سازمان های مختلف تأیید شده پروژه الیمالات تخلفات متعددی دارد، تصور نمی کنم که رأی صادره مناسب باشد و نتیجه آن، به حاشیه بردن مسائل محیط زیستی و جلوگیری از ادامه فعالیت فعالان این حوزه خواهد بود. نکته مهم این است که اگر این فیلم تا این اندازه تأثیرگذار و مهم بوده است، چرا هیچ واکنشی نسبت به فردی که فیلم را در صفحه خودش منتشر کرد، صورت نگرفت و هیچ کس پیگیر نشد که او کجا را تخریب کرده است؟»

عکس: ایران

گزارش گردشگری

هتل ها خالی، چادرها پر

گزارشی درباره تعداد و کیفیت سفرها در نوروز ۱۴۰۴ که موجب اختلاف میان فعالان گردشگری و مسئولان دولتی شده است

سارا سبزی

خبرنگار گروه جامعه

محمدآقا همینطور که جای قندپهلورامی گذارد روی پیشخوان دکه کوچکش، می گوید: «امسال وضع مسافر افتضاح شده. و بعد به مشتری ها می گوید صندلی ها را کمی جلو بکشند تا باران بهاری گیلان که سه روز گذشته یکدم هم از باریدن نایستاده، بیش از این خیس شان نکند. محمدآقا می گوید امسال به طور محسوسی در بندر انزلی که اوزده وساکن آن است، تعداد مسافر در نوروز کم بوده، به ویژه هفته اول که ماه رمضان هم بود. او دلیل این کم شدن مسافر را با احم هایی توی هم و حسرتی بر لب، «پول نداشتن مردم» می داند و می گوید هیچ وقت گیلان را در نوروز به این اندازه خلوت ندیده است. اینها فقط حرف محمدآقا چای فروش نیست؛ معصومه خانم، زن گیلکی که در جاده بین رشت و لاهیجان، نان خانگی می پزد هم می گوید هر چه فکر می کند نمی فهمد چرا امسال انقدر «تهرانی» در این مسیر کم دیده: «من در نوروز که «سر و نه تهرانی ها را بزنی، می آیند شمال.»

حرف مردم شهرهای شمالی اما با آنچه مسئولان دولتی می گویند متفاوت است. از ۲۵ اسفندماه ۱۴۰۳ تا ۱۵ فروردین ماه امسال، ۳۶ میلیون و ۵۱۹ هزار و ۶۷۱ نفر سفر رفتند و ۶۰ میلیون و ۹۷۰ هزار و ۵۲۳ نفر شب اقامت ثبت شده است. بیشترین سفرها در مازندران، گیلان، خراسان رضوی، تهران و اصفهان انجام شده است. این آمار نهایی سفرهای نوروز ۱۴۰۴ است که دیروز مصطفی فاطمی، دبیر ستاد مرکزی هماهنگی خدمات سفر اعلام کرده است.

پیش از این، صالحی امیری، وزیر میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی و بعد از پایان تعطیلات نوروزی گفته بود که «در بازه زمانی ۲۵ اسفندماه تا ۱۳ فروردین ماه، بالغ بر ۳۵ میلیون و ۸۷۱ هزار سفر در سامانه های رسمی ثبت شده است. این آمار نشان می دهد که بیش از ۱۱ میلیون خانوار از مجموع ۲۷ میلیون خانواده ایرانی معادل ۴۰ درصد در تعطیلات نوروزی به سفر رفته اند؛ رشدی معنادار به میزان ۲/۲۲ درصد نسبت به سال گذشته، که گویای تداوم پویایی در جریان گردشگری داخلی است.»

اینها گفته ها و آمارهایی است که چندان به نظر فعالان گردشگری نزدیک نیست. آمارهای افزایش یا کاهش گردشگر در تعطیلات نوروز امسال، بسته به منبع اعلام آن کاملاً متفاوت است: اگر اطلاعات ستاد خدمات سفر را بپذیریم، این آمار افزایش هم داشته است؛ چون انوشیروان محسنی بندپی، معاون گردشگری و مسئول این ستاد به «هم میهن» می گوید: «نسبت به سال گذشته رشد قابل توجهی در توسعه گردشگری داخلی داشته ایم. ما از رصد موبایلی هم برای به دست آوردن آمارها استفاده کردیم و طبق آن، این تردها تا روز ۱۵ فروردین ماه ۲/۲ درصد رشد داشته و علاوه بر این ۳۶ میلیون نفر شب اقامت ثبت شده است. راه آهن هم اعلام کرده است که افزایش پذیرش مسافر داشته است.»

اختلاف آماری سفرهای نوروزی سال هاست که در ایران رسم است. حرف مصطفی فاطمی، دبیر ستاد اجرایی خدمات سفر هم همان است که دیروز در نشست خبری ستاد اعلام کرده: «اوبه «هم میهن» می گوید که آمار بازدید از مراکز گردشگری در نوروز امسال افزایش قابل توجهی داشته است و این چند نقطه گردشگری و تاریخی زیر نظر وزارت میراث فرهنگی و گردشگری، بیشتر از سایر نقاط گردشگر داشته اند: مجموعه تخت جمشید، حافظیه، سعدیه، پاسارگاد، آرگ کریمخان، باغ فین کاشان، مجموعه سعدآباد، فلک الافلاک لرستان،

سازه های آبی شوشتر، باغ موزه چهلستون، طاق بستان کرمانشاه، عالی قاپوی اصفهان، کاخ گلستان، میراث جهانی بیستون، باغ شازده ماهان، آرامگاه فردوسی، مجموعه نیاوران، حمام وکیل و منار جنبان و نقش رستم ۲۰ مکان برتری اند که بیشترین تعداد مسافر را در ایام تعطیلات داشتند. مقایسه سال ۱۴۰۴ با ۱۴۰۳ افزایش بیش از ۲۸ درصد آمار بازدید از اماکن تاریخی و فرهنگی و پایگاه های میراث فرهنگی و گردشگری را نشان می دهد. فاطمی می گوید که نوروز امسال استقبال از شهرهای غیر گردشگری هم بیشتر شده است؛ استان هایی مثل ایلام، کردستان، اردبیل و خوزستان که نسبت به شهرهای گردشگری تر در داده ای بیشتری داشتند. طبق همین آمارهای همین ستاد تا روز ۱۵ فروردین تعداد سفرها -براساس میزان تردها- نسبت به سال گذشته ۲ درصد و نسبت به سال ۱۴۰۲ هم شش درصد افزایش داشته است. تا روز ۱۴ فروردین ماه هم استان ایلام با ۲۷/۸ درصد رشد رتبه اول تردهای جاده ای را به دست آورده و بعد از آن هم استان خوزستان با ۲۰/۵ درصد، استان های البرز، لرستان و گیلان با ۱۵ درصد، چهارمحال و بختیاری با ۷/۸ درصد و کهگیلویه و بویراحمد با ۶/۱ درصد رشد داشته است و تا امروز هنوز آمار تغییرات تردهای بین استانی کشوری اعلام نشده است. در

بازه زمانی ۲۳ اسفندماه تا ۱۳ فروردین ماه هم متوسط تردد روزانه ۴۱۵ هزار نفر در ساعت، تردها ثبت شده است. این آمار تا روز ۱۳ فروردین ماه برای استان اردبیل رشدی ۵/۳ درصدی ثبت را نشان می دهد. بعد از آن هم استان زنجان قرار دارد که ۳/۱ درصد در تردد جاده ای رشد داشته و استان کردستان و آذربایجان شرقی هم ۲/۳ درصد و خراسان شمالی با یکدهم درصد رشد مواجه بودند. با این حال استان اصفهان به عنوان منطقه ای گردشگری پذیرتیر در تعداد سفرها نداشته و سایر استان ها هم از نظر تعداد مسافر رشدی منفی داشته اند. این آمارها از نظر ستاد خدمات سفر به معنی علاقه مردم به مناطق کمتر گردشگر پذیر است؛ استان هایی که تا امروز کمتر به عنوان مقصد اصلی سفر انتخاب می شدند و احتمال اقبال مردم به سفر به آنها کمی بیشتر شده است. این ستاد برای اعلام آمارهای سفر به تردد فضای ابری موبایل هم استناد می کند و می گوید که نسبت به بازه زمانی مشابه دو درصد افزایش داشته است. غیر از آن هم حمل و نقل عمومی ۲/۸ درصد و میزان مصرف سوخت هم هفت درصد رشد نشان داده است. با این حال مجموع تردد جاده ای تا اواخر تعطیلات نوروزی نسبت به سال گذشته حدود دو درصد کاهش داشته است.

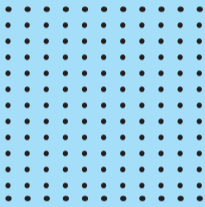
▼ سفر اقتصادی به شهرهای همیشه شلوغ

ستاد خدمات سفر آمارهای خود را از ۲۸ دستگاه اجرایی دریافت می کند و به استناد آنها این ارقام به دست آمده است؛ ارقامی که از نظر فعالان گردشگری به معنی رشد آن نیست و حتی ریزش هم داشته است. آنها می گویند میزان تردد و شب اقامت شاخص خوبی برای سنجش سفرها در تعطیلات نیست و حالا گفته های آنها با آمارهای دولت متفاوت است. فعالان گردشگری شهرهای مختلف می گویند اگر در مناطقی از کشور میزان سفرها رشد داشته، الگوی سفر هم تغییر کرده و به سمت هزینه کرد کمتر رفته است؛ نمونه اش حرمت الله رفیعی، رئیس انجمن صنفی آژانس های مسافرتی ایران که به «هم میهن» می گوید شاخص هایی که درباره میزان تردد و شب اقامت مطرح می شود، نباید برای ملاک میزان رشد سفرها در

نظر گرفته شود. او نظری کاملاً متفاوت با ستاد خدمات سفر دارد و می گوید که اگر گردشگری را به معنای واقعی آن تعریف کنیم، نه تنها رشدی در حوزه گردشگری نداشتیم، بلکه با ریزش شدید هم روبه رو بودیم: «ما بعضی آمارها را می شنومیم که مثلاً ۴۵ میلیون گردشگر در هفته اول تعطیلات سفر کرده اند، ممکن است این آمار درست باشد، اما از طرف دیگری می بینیم که هتل ها، بوم گردی ها و مراکز اقامتی خالی

امادارس پر شده اند. این نشان می دهد شرایط اقتصادی مردم خوب نیست و در جزایر جنوبی عموماً در چادر اقامت داشتند. این در شأن مردم نیست که سفرهای این چنینی داشته باشند.» رفیعی اعتقاد دارد که هزینه سفر در ایران -هم از نظر اقامت، هم حمل و نقل- گران است: «مردم در ترافیک های چندساعته می مانند و به دلیل شرایط اقتصادی نمی توانند در مراکز اقامتی خوبی اسکان داشته باشند. اعلام شده است که امسال هتل ها ۴۰ تا ۵۰ درصد ارزان شده، اما باید گفت شما آن را ارزان نکرده اید، بلکه از آن استقبال نشده است.» تاکید رفیعی این است که امسال سفر واقعی انجام نشده است: «من نمی گویم این آمارها اشتباه است، اما از سوی دیگر شاخص هایی مانند نفر-شب و تردد موبایل اعلام می شود؛ یعنی اگر شما از تهران به سمت شهرهای دیگر حرکت کنید، تردد و اقامت ضرب در تعداد شهرها می شود و آن را به عنوان ۶۰ میلیون نفر شب اقامت اعلام می کنند. این عدد در واقع ۴/۵ میلیون نفر است. امسال ۵۰ درصد سال گذشته گردشگری داشتیم و وضعیت گردشگری اصلاً مناسب نیست. در مجموع امسال شرایط مناسبی در این حوزه نداشتیم.»

مجتبی اسماعیلی، فعال گردشگری در قشم هم می گوید که امسال تقریباً حدود ۱۸ هزار نفر از سایت دره ستارگان این جزیره بازدید کردند، تا اواخر نوروز سه موج مسافر به آن وارد شد و تقریباً همه ۱۷۸ اقامتگاه مجوزدار جزیره قشم و حتی اقامتگاه های بدون مجوز هم از مسافر پر شده بودند: «قشم همیشه در عید شلوغ است اما قدرت خرید مردم پایین آمده است. باتوجه به اینکه قیمت دلار به بیش از ۱۰۰ هزار تومان رسیده و قیمت کالاهای قشم با نرخ در هم ارتباط دارد، می توان گفت که تقریباً قدرت خرید مردم کاهش پیدا کرده و تعداد چادر نشین ها نسبت به سال گذشته بیشتر شده است. با این حال اقامتگاه ها هم پر شدند و هر کدام برنامه های خود را برای این تعطیلات داشتند و مردم برای سفر به

حرمت الله رفیعی رئیس انجمن صنفی آژانس های مسافرتی:

اگر گردشگری را به معنای واقعی آن تعریف کنیم، نه تنها رشدی در حوزه گردشگری نداشتیم، بلکه با ریزش شدید هم روبه رو بودیم. ما بعضی آمارها را می شنومیم که مثلاً ۴۵ میلیون گردشگر در هفته اول تعطیلات سفر کرده اند، ممکن است این آمار درست باشد، اما از طرف دیگر می بینیم که هتل ها، بوم گردی ها و مراکز اقامتی خالی اما مدارس پر شده اند.

